

[Metal yorgunluğu mu..?](#)

AKP'de yine bir şeyler oluyor! İstanbul Belediye Başkanı, onca yılın ardından istifa etmek zorunda kaldı. Sırada başkaları da var. Tabii, bombanın büyüğü Ankara'da; 23 yıldır belediyenin başındaki "meşhur" Melih Gökçek'in istifa ettirileceği söyleniyor. Ayrıca çok sayıdaki il ve ilçe başkanı da tasfiye ediliyor. Elbette bunlar çok önemli olaylar. Haliyle muhalefet de hamle ediyor, işin aslını esasını kendi üslubunca deşifre etmeye, gelişmelerden sonuç çıkartıp fayda devşirmeye çalışıyor. Ancak cevap hazır; AKP Genel Başkan Yardımcısı, "Buradan size ekmek çıkmaz!" diyor...

Yetkili tamamen haklı. Çünkü iktidarın, iç ilişki ve çelişkileri, açıkları, tutarsızlıkları üzerinden mücadele yürütmek beyhude bir çaba. Zaten sorun da esas olarak Kadir'le Melih'le ilgili değil. Operasyon, gerçekte AKP'nin tamamına yönelik. "Eski rejimin" bir parçası olarak AKP, tasfiye

sürecine sokulmuş durumda. Sırada elbette başkaları da var, ancak iktidarı elinde tutan güç, işe öncelikle kendine ait olanla başladı. AKP, daha önce de pek çok defa belirttiğimiz üzere, bilindik türden bir siyasi parti olmaktan hızla çıkıyor. Partinin kurucu kadrolarının ve “ağır abilerinin” geri çekilmek zorunda bırakılmasının nedeni de birkaç yıldır süren bu bilinçli tasfiye süreci. AKP “yeni Bonapartist” rejimimizin ve onun en tepesindeki kişinin ihtiyaçlarına, hedeflerine ve elbette “endişelerine” (veya kâbuslarına) uygun bir “operasyon aracına” dönüştürülüyor. Parti, dışarıdan bakıldığında öyleymiş gibi görünse de “devleti ele geçirmek” bir yana, rejimin “otokratikleşmesi” ölçüsünde, devletin bir parçası, uzantısı haline geliyor; bütün “tek partili rejimlerde” olduğu gibi. (“Devlet benim!”-14. Louis veya “Ben yıkılırsam Türkiye yıkılır!” RTE)

Metal yorgunluğu..!

Kişiler ve parti örgütleri düzeyindeki tasfiyenin gerekçesi malûm: “Metal yorgunluğu.” Ancak metal yorgunluğu yapısal bir sorundur. Mesela metal yorgunluğuna uğramış bir uçak veya gemideki sorun pilotların, kaptanların, makinist, hostes veya tayfaların değiştirilmesiyle çözülemez. Sorun uçağın veya geminin kendisi, gövdesi, motoru, kritik parçalarıyla ilgilidir. AKP örneğinde de asıl sorun İstanbul, Ankara ve diğer illerin veya ilçelerin belediye başkanları, partinin il ve ilçe başkanları olamaz. Onlar göreve geldikleri günden beri en azından “mesleki” olarak hemen hiçbir yorgunluk belirtisi göstermeden, Reis’in isteklerinden milim sapmadan marifetlerini icra etmekle meşguller. Yani işlevsel açıdan bir eksiklerinden, “hizmet” anlayışlarındaki bir sapmadan söz edilemez. İşin elbette bir 15 Temmuz ve FETÖ ile bağlantılı boyutu var. Bu nedenle adı şu veya bu biçimde Cemaat’le anılanlar, kuşkulu ilişkileri olanlar, kritik anlarda güvenilemeyeceği anlaşılanlar uzaklaştırılıyor. Tabii bir de yarın öbür gün sorun yaratabilecek yerel güç odaklarının tasfiyesi ve ellerindeki kaynakların daha güvenilir unsurlara

devri söz konusu. En tepedeki “mutlak gücün” her şeyi denetlemesi söz konusu olsa da neticede şu veya bu biçimde oluşan her güç odağının bir süre sonra kendi hesabına çalışmaya, uygun fırsatlarda özerk davranmaya başlaması evrensel bir kuraldır.

“Görünürde” en öne çıkartılan husus veya gerekçe ise 2019 seçimleri. Malûm, referandumda İstanbul ve Ankara’da “hayır” oyları fazla çıktı. Sorumlu RTE olamayacağına göre (!) suçlular parti teşkilatları ve belediye başkanlarıydı! Gerçi herkes adı geçenlerin kefilinin RTE olduğunu ve defalarca aday olup seçim kazanmalarının bu kefalet sayesinde gerçekleştiğini, “yaradılanların yaradandan ötürü sevildiklerini” bilse bile suçlu yine de onlardı! Aynı şekilde, belediyelerdeki bütün akçeli işlerin en tepeden planlanan ve kontrol edilen bir “havuz” sistemiyle yürüdüğünü ve bunun partinin parasal anlamda maddi temellerini oluşturduğunu, AKP’nin ve Saray’ın etrafında oluşan “saadet zincirinin” bu sisteme dayandığını, zaten Türkiye’nin düzeninin bu olduğunu herkes bilse de durum değişmeyecekti.

Bir ilk..!

Ancak bütün bunların işin “görünen”, daha doğrusu gösterilmek istenen tarafları olduğu belli. Görünenin ardında daha temel bir gerçek var: RTE, inşa ettiği, hukuki temelini atmayı başardığı ve 2019’da bir başkanlıkla taçlandırmayı düşündüğü yeni rejime “meşruiyet” kazandıracak bir adımı atıyor: Amacı, kendi imajını, kendi kurduğu düzenin pisliklerinden “arındırarak” yeni ve temiz bir başlangıç yapmak! Yani kendi politik geçmişini temizleme; kirlenmenin, çürümenin (metal yorgunluğu!) nedeni olarak gösterdiği “geçmişin safralarından” kurtulma operasyonu. Bu, başarıyla tamamlanması halinde eski rejimin kesin tasfiyesi anlamına da gelecek!

Bu “arınma” neden gerekli? Her yeni rejim meşruiyeti, toplumsal olarak kabul edilebilirliği açısından, en azından başlangıç aşamasında “temizlik, namus ve dürüstlük” konusunda

eski rejimin hırsızlık, yolsuzluk, rüşvet ve yağmacılığından ve de bütün suçlarından bıkmış insanların genel destek ve güvenini, en azından gönüllü gönülsüz rızasını kazanmak zorundadır! Hiçbir “otokrat” adayının 15 yıllık tepeden tırnağa şaibeli bir iktidar döneminin ardından “temizlik” iddiasında bulunması, yepyeni bir başlangıç yapması mümkün değildir. En azından tarihte pek çok örnekte görüldüğü üzere, çeşitli biçimlerde bir rejim içi değişikliğin yaşanması, rejim değişmese de iktidardaki kişinin değişmesi gerekir. Bu, ister muhalif olsun, ister muvafık kitlelerin yeni umutlarla aldatılmasının da bir yoludur. (Mesela 2000 yılındaki başarısız “Şam Baharı”) Şimdi bizde bir ilk deneniyor. 15 yıldır önce eşitler içinde birinci olsa da kısa bir sürede çok güçlü bir lidere sonra da “tek adama” dönüşmüş bir şahsiyet, mutlak bir egemenlik hedefiyle adeta “kendi yerine” geçmek istiyor! Bunu da kendi politik geçmişi ve kurduğu düzenle “özdeşleşmiş” birtakım kişileri, hatta partisini tasfiye ederek yapıyor.

Tarihten bir örnek...

Stalin de böyleydi! Kendi eseri olan ancak başarısızlıkla sonuçlanmış bir önceki dönemin politikalarını uygulayanları yok eder, böylece kendini “temize” çıkarırdı! İşin en “trajikomik” yanı da “Troçkist hainleri” kanlı polis yöntemleriyle yok eden gizli polis şefleri ve elemanlarının “Troçkist hainlik” suçlamasıyla tasfiye edilmeleriydi. (Yezov, Yagoda vb.) Stalin örneğinden gidersek, bir diğer benzerlik de iktidar partisinin tasfiyesi meselesidir. SSCB’de bürokratik yozlaşmanın nedeni her ne kadar devlette tek parti rejiminin uygulanması, partinin devleti ele geçirmesi olarak gösterilmek istense de, yozlaşmanın asıl nedeni devletin partiyi ele geçirmesidir. Devrime önderlik eden Bolşevik Partisi, Stalin tarafından kişiliksiz-bürokratik bir operasyon aracına dönüştürülmek amacıyla siyasi polise teslim edilerek tasfiye edilmiştir. Zaten sol liberallerimiz tarafından birbirinden farksızmış gibi gösterilmeye çalışılan Leninizmle Stalinizm

arasındaki önemli farklardan biri de burada ortaya çıkar. Leninizm bir yönüyle devrimci partiyi siyasi polisten korumanın teorisiyken, Stalinizm devrimci partiyi siyasi polise teslim etmenin teorisidir!

Püf noktası..!

Neyse, yine günümüze dönelim. RTE'ye parti içinden direnen olur mu, Reis direnenleri polise teslim eder mi bilemeyiz. Ancak yukarıda işaret ettiğimiz üzere sorunun çok önemli bir diğer boyutu da AKP'nin bildik bir siyasi form olarak tasfiyesi. Parti, elinde tuttuğu yerel yönetimler ve devlet kadroları artık geçmişe ait birtakım dengeler ve ittifaklar üzerinden değil, varlıklarını doğrudan Reis'e borçlu kadrolar üzerinden şekillendiriliyor. Bu operasyon büyük ölçüde gerçekleşmiş durumda. Başkanlık'ın kesinlik kazanmasıyla açık bir "iç savaş rejimine" dönüşecek olan yeni Bonapartist gericilik rejiminin, gerektiğinde gerçek iç savaş taktiklerini uygulayacak paramiliter unsurları da içeren bir "operasyon aracı" olmadan yürümesi imkânsız. Bu aynı zamanda yeni rejimin oturtulmaya çalışıldığı "Reis-millet-devlet" özdeşleşmesinin önündeki engelleri (bu kendi kurduğu parti de olsa) aradan kaldırmamanın da bir yöntemi. AKP'nin mutlak anlamda sadık bir yapıya dönüştürülmesinin püf noktası budur.

Hayatın akışı...

Elbette her rejimin birtakım "aşamaları" vardır. Tamamlanıp tamamlanmadığı bir yana her rejim aynı zamanda "içinde yaşadığımız şeydir!" Ancak hiçbir rejim "donmuş" teorilerdeki gibi olduğu yerde durmaz; toplumsal hayatın akışı içinde o da yoluna devam eder. Yani bu rejimin de varlığının temel koşullarını sürdürebilmesi için değişip dönüşmesi kaçınılmazdır. Eldeki veriler, henüz tarih olmasa da "çok yakın geçmişimize" ilişkin tecrübeler ve gidişat bu dönüşümün daha baskıcı bir karakterde olacağını göstermektedir. Şüphesiz, geleceğin rengini toplumsal-politik güç dengeleri belirleyecektir. Ancak bu dengelerde toplumun emek güçleri ve

genel olarak muhalefet açısından olumlu bir değişiklik olmadığı takdirde rejimin, ömrü olursa, kendi içinde dönüşerek “klasik” Bonapartist, hatta “yarı faşist” bir şekil alması, işin “zıvanadan” çıktığı bir noktada da “bir başka Bonapartist kuvvet” tarafından devrilmesi güçlü bir ihtimaldir.

Boşluğun doldurulması...

Burada elbette mutlak bir gelecekte değil, güçlü birtakım eğilimlerden söz ediyoruz. Bu eğilimler, eski rejimin AKP dışındaki diğer unsurlarının da tasfiyesi “potansiyelini” içermektedir. AKP’ye acımayan CHP, HDP ve diğerlerine hiç acımaz. Sürecin seyri her ne kadar güçler dengesine bağlı olacaksa da sözünü ettiğimiz eğilimin ciddiyeti es geçilmemelidir. Yeni bir rejim, ayakta kalmak ve kendini geliştirip güçlendirmek için sadece kendini “yenilemekle” yetinmeyip “çevresini” de değiştirip yenilemek, kendine uygun hale getirmek zorundadır!

Ancak, tarih hiçbir zaman dümdüz bir yol izlemez; RTE için bile! Saray rejimi tarihsel şansını ve avantajını kaybetmiştir. İktidar, siyasetin “normal” yollarıyla toplumun önemli bir bölümünün “rızasını” kazanamayacaktır. Yeni rejimin varlığı doğrudan zorbalığa ve birtakım “boşluklara” bağlı hale gelmiştir. Bu boşluklar doldurulduğunda başka bir döneme girilecektir. Ancak herhangi bir “mutlu son” garantisi yoktur. Sorun boşluğun hangi sınıfsal güçler tarafından doldurulacağına ilişkindir...